

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Z. K.** bytom B., IČO: X., zastúpeného *Mgr. M. U., advokátom Advokátskej kancelárie U.,* so sídlom N., proti žalovanému: **Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky,** so sídlom Lazovná ulica 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/228/8241-50772/2009/993169-r z 5. mája 2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/62/2009-84 z 30. novembra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/62/2009-84 z 30. novembra 2010 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozhodnutia len „O.s.p.“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. I/228/8241-50772/2009/993169-r zo dňa 5. mája 2009, ktorým žalovaný potvrdil dodatočný platobný výmer Daňového úradu Ružomberok č. 661/230/25977/2008/Ros-X/283 zo dňa 7.8.2008, ktorým správca dane na základe výsledkov daňovej kontroly vyrubil žalobcovi podľa § 44 ods. 6 písm. b) bod 1 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní“) rozdiel

dane z pridanej hodnoty *za zdaňovacie obdobie marec 2005* v sume 1.288.002,--Sk (42.753.83 €). Z odôvodnenia dodatočného platobného výmeru vyplýva, že správca dane v rámci daňovej kontroly zistil u žalobcu porušenie § 49 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“), tým že si odpočítal daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) z faktúr vystavených dodávateľmi S. S., spol. s r.o., M. a S. T., a.s., K., za dodávky veľkého množstva tovarov (víno, minerálna voda, džúsy), ktorých dodanie preukázané nebolo. Správca dane v danej veci vykonal rozsiahle dokazovanie, okrem iného aj formou dožiadania príslušných daňových úradov spravujúcich ako daňové subjekty vyššie uvedených dodávateľov žalobcu ako i odberateľa žalobcu, spoločnosti H., a.s., Z.. V rámci preverovania skutočností rozhodujúcich pre správne určenie daňovej povinnosti bola preverovaná preprava dodávaného tovaru, jeho vyskladnenie, platby za predmetný tovar, a to v smere dodania tovaru žalobcovi ako i predaja od žalobcu jeho odberateľovi. Uvedeným dokazovaním v rámci daňovej kontroly vyšlo najavo, že žalobcom deklarované zdaniteľné plnenia sa neuskutočnili a taktiež, že tovar nedodali osoby, ktoré vystavili faktúry.

Krajský súd pri svojom rozhodovaní dospel k záveru, že k poskytnutiu deklarovaneho tovaru nedošlo a žalobca pri preukazovaní uskutočnenia zdaniteľného plnenia neunesol dôkazné bremeno, keďže právne relevantným spôsobom nepreukázal, že prijaté zdaniteľné plnenie sa uskutočnilo, a preto zo strany žalobcu nebola splnená základná podmienka nároku na odpočet DPH. Podľa názoru krajského súdu nepostačovalo zo strany žalobcu predložiť obchodné zmluvy spolu s dodatkami a faktúry. Žalobca mal v daňovom konaní predložiť také dôkazy, ktoré by uskutočnenie zdaniteľného plnenia preukázali, ktorú povinnosť si žalobca nespĺnil. Správca dane je totiž povinný u každého deklarovaneho zdaniteľného plnenia danú obchodnú transakciu overovať nielen u odberateľa, ale aj na strane dodávateľa. Pokiaľ nie je na strane dodávateľa preukázané, že k zdaniteľnému plneniu došlo a z toho titulu aj k odvodu dane na výstupe, nemôže byť priznaný nárok na odpočet dane na vstupe, ktorá nebola do štátneho rozpočtu odvedená. O náhrade trov konania krajský súd rozhodol tak, že v konaní neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zmenil tak, že jeho žalobe v celom rozsahu vyhovie a zaviazá žalovaného nahradiť mu trovy konania.

Žalobca v prvom rade namietal, že *postupom krajského súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a vyjadriť sa ku všetkým v konaní vykonaným dôkazom*. Uvedené porušenie procesných práv žalobca videl v tom, že žalovaný podal k žalobe písomné vyjadrenie spolu s prílohami, pričom tieto prílohy mu neboli doručené, aby sa k ich obsahu mohol vyjadriť a dostatočne sa pripraviť na konanie pred súdom resp. by nesúhlasil s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania. V danej súvislosti poukazoval na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ÚS SR“) sp. zn. III. ÚS 202/02, podľa ktorého, ak predseda senátu podľa § 250e O.s.p. nariadi žalovanému, aby sa vyjadril k žalobe a tento súdu predloží vyjadrenie k žalobe, tak ide o súčasť prípravy pojednávania, výsledky ktorého je predseda senátu povinný oznámiť na začiatku pojednávania. Poukazoval tiež, že podľa rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva GOC c/a Turecko č. 36590/90 z 11. júla 2002, možnosť účastníka konania nahliadnuť do súdneho spisu nemôže nahradiť doručenie vyjadrenia významného pre rozhodnutie súdu a to vzhľadom na požiadavku spravodlivosti procesu zakotveného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Taktiež upriamil pozornosť na nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 136/08, podľa ktorého postup, ktorým súd odníme účastníkovi konania možnosť vyjadriť sa k dôkazu, ktorý súd vykonal a ktorý obsahoval zistenie významné pre jeho rozhodnutie a vytvorí tak dotknutému účastníkovi konania podstatne nevýhodnejšie podmienky na preukázanie svojich tvrdení, než akými disponuje druhý účastník konania, je nielen porušením práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ale aj porušením princípu kontradiktórnosti a princípu rovnosti zbraní ako základných definičných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie.

Žalobca *požadoval preveriť aj postup krajského súdu, či postupoval v súlade s ust. § 156 ods. 3 O.s.p. t.j. či bolo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku riadne zverejnené na úradnej tabuli v lehote najmenej 5 dní pred vyhlásením rozsudku*, nakoľko hoci žalobca súhlasil s rozhodnutím bez nariadenia pojednávania, nemal vedomosť o jeho verejnom vyhlásení.

Žalobca napokon namietal, že *krajský súd na základe predložených dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vzhľadom k tomu vec nesprávne právne posúdil*. Podľa názoru žalobcu krajský súd aj žalovaný svojvoľne extenzívne vykladajú ustanovenia zákona o DPH v neprospech žalobcu. Žalobca mal za to, že zákon o DPH taxatívnym spôsobom vymenováva podmienky, za ktorých je možné uplatniť si nadmerný odpočet

a pričom žalobca tieto podmienky riadne splnil, predložil faktúry od dodávateľov tovaru a dodacie listy (ktorých predloženie žalobca už považoval nad rámec zákona o DPH). Uviedol, že požadovanie predloženia ďalších dokladov preukazujúcich pohyb tovaru, jeho skladovanie, prepravu, úhradu za dodaný tovar, zo strany správcu dane sú nad rámec zákona o DPH a podľa žalobcu nie sú podstatné pre preukázanie uskutočnenia zdaniteľného plnenia a nároku na odpočet dane. Žalobca uviedol, že sa nestotožňuje s názorom krajského súdu ako aj žalovaného, aby za účelom preukázania svojich tvrdení žiadal účtovné doklady od svojich dodávateľov a taktiež nemôže byť zodpovedný za to, že jeho dodávatelia si neplnia povinnosti a nevedú riadne účtovníctvo. Žalobca v daňovom konaní predložil faktúry o cene dodaného tovaru v zmysle predložených uzavretých zmlúv na dodávku predmetného tovaru, predložil dodacie listy a okrem uvedeného, dodanie tovaru bolo potvrdené výpoveďami štatutárnych zástupcov dodávateľa. Žalobca preto nevidel dôvod na predkladanie ďalších dôkazov z jeho strany, nakoľko splnenie podmienok na odpočet dane riadne preukázal. Uviedol, že dodanie tovaru potvrdili aj svedkovia (Ing. M. D. a Ing. I. L.), ktorí boli štatutárnymi zástupcami dodávateľov (S. S., s.r.o. a S. T., a.s.) a okrem toho boli všetky zákonom požadované doklady potrebné na odpočet dane riadne predložené. Žalobca uviedol, že predmetný tovar ďalej predával, pričom odberateľ, spoločnosť H., a.s. mala ním vystavené faktúry za dodaný tovar riadne zaúčtované. Zastal názor, že všetky zákonom požadované doklady potrebné na odpočet dane boli riadne predložené a akékoľvek iné doklady sú nad rámec zákona. Ustanovenia Obchodného zákonníka, ani zákon o DPH neukladajú povinnosť potvrdiť dodanie tovaru dodacím listom. Zákon o DPH tiež nestanovuje ako podmienku na odpočet dane preukázanie dopravy tovaru. K tvrdeniu krajského súdu, že neúniesol dôkazné bremeno, žalobca uviedol, že v daňovom konaní predložil rámcovú zmluvu spolu s dodatkami, faktúry a dodacie listy, pričom dodávky tovaru potvrdili štatutárni zástupcovia dodávateľov. Preukazovanie správcou dane požadovaných skutočností, ako je pohyb a skladovanie tovaru, jeho preprava a úhrada za tovar, nie sú podstatné pre preukázanie uskutočnenia zdaniteľného plnenia a nároku na odpočet dane.

Vzhľadom na vyššie uvedené mal žalobca za to, že napadnutý rozsudok je nesprávny, postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a vyjadriť sa v konaní k predloženým dôkazom.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť.

Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvá veta Ústavy SR každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa ust. § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa ust. § 246c ods. 1 O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ust. § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 114 ods. 2 O.s.p. v rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania (žalobu) odporcovi (žalovanému) spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a poučí účastníkov podľa § 120 ods. 4. Vyjadrenie odporcu súd bezodkladne odošle navrhovateľovi.

Podľa § 250d ods. 1 O.s.p. žalovaný je povinný v súdom určenej lehote predložiť súdu svoje spisy spolu so spismi orgánu prvého stupňa.

Podľa § 250e O.s.p. ak nedôjde k vybaveniu žaloby spôsobom uvedeným v § 250d ods. 2 a 3, doručí súd žalovanému rovnopis žaloby. Predseda senátu môže nariadiť žalovanému, aby sa k obsahu žaloby vyjadril v lehote, ktorú zároveň určí.

Podľa § 15 ods. 10 zákona o správe daní o výsledku zistenia z daňovej kontroly alebo o určení dane podľa pomôcok vyhotoví zamestnanec správca dane protokol, ktorý doručí podľa § 17 alebo § 17a kontrolovanému daňovému subjektu spolu s výzvou na vyjadrenie sa k protokolu a na jeho prerokovanie; vo výzve určí dátum prerokovania protokolu, pričom prerokovanie protokolu sa môže uskutočniť až po uplynutí lehoty na vyjadrenie kontrolovaného daňového subjektu k tomuto protokolu. Kontrolovaný daňový subjekt je oprávnený písomne sa vyjadriť k protokolu najneskôr do ôsmich pracovných dní odo dňa jeho doručenia. Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť. Ak sa kontrolovaný daňový subjekt písomne vzdá práva na vyjadrenie k protokolu alebo požiada správca dane o prerokovanie protokolu v lehote kratšej, ako je určená vo výzve na prerokovanie protokolu, môže zamestnanec správca dane na požiadanie kontrolovaného daňového subjektu prerokovať protokol aj v kratšej lehote. Ak sa kontrolovaný daňový subjekt v deň určený vo výzve nemôže zúčastniť na prerokovaní protokolu, je povinný určiť si na tento účel zástupcu. Správca dane je oprávnený na základe písomného vyjadrenia kontrolovaného daňového subjektu alebo z vlastného podnetu v protokole opraviť chyby a iné nesprávnosti najneskôr v deň jeho prerokovania s kontrolovaným daňovým subjektom alebo s jeho zástupcom. Vyjadrenie kontrolovaného daňového subjektu k protokolu podľa druhej vety vrátane jeho vyhodnotenia správcom dane správca dane zaznamená v dodatku k protokolu. Dodatok k protokolu je súčasťou protokolu.

Podľa § 15 ods. 11 písm. j) až l) zákona o správe daní protokol musí obsahovať dátum prerokovania protokolu, vlastnoručný podpis zamestnanca správca dane, ktorý vykonáva daňovú kontrolu, vlastnoručný podpis kontrolovaného daňového subjektu alebo ním povereného zástupcu.

Podľa § 15 ods. 12 zákona o správe daní po prerokovaní protokolu protokol podpisuje kontrolovaný daňový subjekt alebo jeho zástupca a zamestnanec správca dane.

Odmietnutie podpisu kontrolovaným daňovým subjektom alebo jeho zástupcom zamestnanec správcu dane v protokole zaznamená spolu s dôvodom odmietnutia, ak je mu známy. Jedno vyhotovenie protokolu odovzdá zamestnanec správcu dane kontrolovanému daňovému subjektu alebo jeho zástupcovi. Deň prerokovania protokolu sa považuje za deň jeho doručenia. Ak kontrolovaný daňový subjekt alebo jeho zástupca odmietne protokol podpísať alebo prevziať, alebo sa sám alebo jeho zástupca nezúčastní na prerokovaní protokolu v deň určený vo výzve, považuje sa za deň prerokovania a doručenia protokolu deň, ktorý je určený vo výzve na prerokovanie tohto protokolu.

Podľa § 44 ods. 6 písm. b) bod 1 zákona o správe daní, ak sa u daňového subjektu vykoná daňová kontrola alebo opakovaná daňová kontrola, správca dane vydá do 15 dní od jej skončenia (§ 15 ods. 13) dodatočný platobný výmer, ak sa daň zistená po daňovej kontrole odlišuje od dane uvedenej v daňovom priznaní alebo dodatočnom daňovom priznaní alebo hlásení alebo dodatočnom hlásení alebo ak sa daň zistená po opakovanej daňovej kontrole odlišuje od dane vyrubenej správcom dane po daňovej kontrole, alebo ak sa odlišuje od rozdielu dane v dodatočnom platobnom výmere.

Najvyšší súd ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je založený na nedostatočnom preskúmaní dodržania zákonom určeného postupu potrebného pre posúdenie zákonnosti rozhodnutia žalovaného ako i konania, ktoré predchádzalo vydaniu prvostupňového správneho rozhodnutia. Odvolací súd zistil, že obdobná vec toho istého účastníka týkajúca sa však iného zdaniteľného obdobia bola predmetom jeho rozhodovacej činnosti v konaniach vedených na Najvyššom súde SR pod sp. zn.: 4Sžf/23/2011, 2Sžf/28/2011, 5Sžf/22/2011 a 5Sžf/28/2011. Z tohto dôvodu v zmysle ust. § 250ja ods. 7 O.s.p. poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia sp. zn. 4Sžf/23/2011, ktorého časť zároveň uvádza v nasledovnom znení:

„Podľa ustálenej súdnej praxe je povinnosťou žalovaného predložiť súdu kompletný, zažurnalizovaný administratívny spis, na základe ktorého súd môže posúdiť postup správneho orgánu a všetky podklady rozhodujúce pre vydanie rozhodnutia. Krajský súd sa však uspokojil s neúplnou spisovou dokumentáciou prvostupňového správneho orgánu, ktorého zákonnosť rozhodnutia bola predmetom súdneho prieskumu. Z obsahu priloženej kópie protokolu o výsledku daňovej kontroly za predmetné zdaňovacie obdobie DPH vyplýva

dátum vypracovania tohto protokolu, dátum jeho prerokovania so žalobcom, nachádzajú sa v ňom podpisy zamestnancov správcu dane, ktorí ho vypracovali, avšak **podpis žalobcu ako kontrolovaného daňového subjektu**, osvedčujúci jeho účasť na prerokovaní protokolu, v ňom uvedený nie je. Správca dane v dodatku č. 1 k protokolu o výsledku daňovej kontroly síce uvádza, že žalobca podal dňa 16.7.2008 písomné vyjadrenie k protokolu, avšak opäť na dodatku k protokolu podpis žalobcu chýba. V administratívnom spise predloženom prvostupňovému súdu sa nenachádza doklad o doručení protokolu o výsledku daňovej kontroly žalobcovi spolu s výzvou správcu dane na jeho prerokovanie a vyjadrenie sa k nemu, doklad o ich doručení žalobcovi, zápisnica o záverečnom prerokovaní protokolu a dodatku k protokolu so žalobcom alebo s jeho splnomocneným zástupcom ako i poznamenanie, že žalobca odmietol podpísať protokol, či už bez uvedenia dôvodu, prípadne z akých dôvodov tak učinil. Taktiež sa v spise nenachádza správcom dane spomenuté písomné vyjadrenie žalobcu k protokolu. Všetky spomenuté listinné dôkazy z administratívneho spisu by mali svedčiť o dodržaní zákonného postupu správcom dane predchádzajúceho ukončeniu daňovej kontroly podľa vyššie citovaných ustanovení § 15 ods. 10 až ods. 12 zákona o správe daní a ako i o dodržaní základných procesných práv žalobcu na oboznámenie sa s výsledkami daňovej kontroly a o poskytnutí mu možnosti účinne sa brániť, prípadne predkladať dôkazy alebo navrhnúť ich vykonanie na preukázanie jeho tvrdení. Dodržanie uvedeného postupu nie je zanedbateľné z hľadiska kompletnej prípravy na začatie vyrubovacieho konania podľa § 44 zákona o správe daní s prihliadnutím na skutočnosť, že daňový subjekt v daňovom konaní znáša dôkazné bremeno. Odvolací súd v spise krajského súdu v prejednáwanej veci nenašiel zmienku o preverovaní vyššie uvedeného procesného postupu pred ukončením daňovej kontroly vyžiadanim si doplnenia chýbajúcich listinných dôkazov od žalovaného, prípadne správcu dane. Pritom v administratívnom spise možno zistiť námietky žalobcu ku kontrolným zisteniam až z obsahu jeho odvolania proti dodatočnému platobnému výmeru, takže prvostupňový súd taktiež nemohol preveriť, či sa správca dane v dodatku k protokolu o výsledku daňovej kontroly vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami žalobcu. Krajský súd teda rozhodol bez toho, aby sa zaoberal všetkými podkladmi, na základe ktorých bolo vydané žalobou napadnuté a súdom preskúmané rozhodnutie v tejto veci. Bez úplnej spisovej dokumentácie, z ktorej bude tiež zistiteľná aj miera a spôsob oboznámenia žalobcu s podkladmi rozhodnutia vo veci preskúmaného rozhodnutia, nie je možné posúdiť ani vecnú stránku rozhodnutia (skutkovú a právnu). Odvolací súd sa preto v danom štádiu konania vecnou stránkou sporu ani nezaoberal.

Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu, že mu bola postupom krajského súdu, t. j. nedoručením vyjadrenia žalovaného k žalobe a jeho príloh, odňatá možnosť konať pred súdom a vyjadriť sa ku všetkým v konaní vykonaným dôkazom, odvolací súd konštatuje, že s prihliadnutím na potrebu doplnenia dokazovania pred krajským súdom v spojení s charakterom súdneho prieskumu zákonnosti správnych rozhodnutí, sa nemôže jednoznačne vyjadriť, či pri príprave na rozhodnutie vo veci bolo jeho procesné právo porušené.

Najvyšší súd zaujal všeobecné stanovisko k právnej argumentácii žalobcu ohľadne namietaného porušenia jeho práva konať pred súdom a vyjadriť sa ku všetkým v konaní vykonaným dôkazom.

Ohľadne skúmania namietaného porušenia procesného práva žalobcu je potrebné vychádzať z charakteru a potrieb správneho súdnictva, t. j. kasačnej kontroly zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy. Miera kontradiktórnosti v tomto súdnom konaní nie je taká vysoká ako v prípade meritórneho rozhodovania súdov v sporových občianskoprávných konaniach, v ktorých obe strany sporu majú povinnosť dokazovať svoje tvrdenia na preukazovanie svojho nároku alebo účinnej obrany proti tvrdeniu protistrany. Z uvedeného dôvodu je povinnosťou súdu podľa § 114 ods. 2 O.s.p. v rámci prípravy pojednávania bezodkladne zaslať vyjadrenie odporcu navrhovateľovi spolu s predloženými dôkazmi, aby mali obe strany sporu zachované práva garantované čl. 48 ods. 2 ústavy.

V správnom súdnictve súdy preskúmajú zákonnosť žalobou napadnutých správnych rozhodnutí ako i postupov predchádzajúcich ich vydaniu, kedy je už skutkový stav známy a vyplýva z obsahu administratívneho spisu a dokazovanie sa vykonáva len výnimočne. Pre súd je v rámci správneho prieskumu zákonnosti napádaných rozhodnutí orgánov verejnej správy rozhodujúci skutkový stav, ktorý bol zistený v správnom konaní a teda bol tu v čase vydania správneho rozhodnutia (§ 250i ods. 1 a 2 O.s.p.). V tomto súdnom konaní Občiansky súdny poriadok explicitne neprikazuje súdu zaslať vyjadrenie žalovaného a ním zaslaný administratívny spis žalobcovi, nakoľko žalobcovi sú dôvody správneho rozhodnutia známe, ako i obsah administratívneho spisu a dôkazov, ktoré sú jeho súčasťou. To však nebráni súdu, aby zaslal žalobcovi vyjadrenie žalovaného, pokiaľ sú v ňom obsiahnuté nové dôvody a právna argumentácia žalovaného ako i dôkazy žalobcovi dosiaľ neznáme. Je na rozhodnutí krajského súdu, aký postup zvolí s prihliadnutím na obsah vyjadrenia žalovaného a priloženého administratívneho spisu.

Účastník správneho konania má podľa príslušných správnych procesných predpisov účinné práva a na druhej strane orgán verejnej správy má tomu zodpovedajúce povinnosti na zabezpečenie podmienok pre dostatočné zistenie skutkového stavu potrebného na rozhodnutie vo veci správneho konania. Účastník správneho konania môže využiť inštitút nahliadania do spisu, predkladania a navrhovania dôkazov na podporu jeho tvrdení, právo byť prítomný pri vykonávaní dôkazov, klásť svedkom otázky, právo byť informovaný o výsledku vykonaného dokazovania a vyjadriť sa k nemu, právo podávať riadne a mimoriadne opravné prostriedky proti administratívnym rozhodnutiam, atď.. Z uvedeného dôvodu je účastníkovi správneho konania v čase podania správnej žaloby spravidla známy skutkový stav zistený v správnom konaní, obsah administratívneho spisu ako i právna argumentácia žalovaného orgánu verejnej správy. Taktiež právnomu zástupcovi žalobcu, ktorý v konaní podľa II. hlavy V. časti O.s.p. musí byť zastúpený advokátom, je zo znalosti príslušných ustanovení známe, že súd prvého stupňa vyžiada administratívny spis žalovaného a prvostupňového orgánu verejnej správy a spravidla si vyžiada vyjadrenie žalovaného k námietkam uvedeným v žalobe.

K nálezu Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 136/08 a rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva GOC. c/a Turecko č. 36590/90, ktorými žalobca podporuje svoju argumentáciu, odvolací súd uvádza, že v oboch prípadoch sa jednalo o porušenie práva účastníka konania vyjadriť sa k vykonaným dôkazom (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR) v rámci občianskoprávneho sporového konania, kedy v prvom prípade odvolací súd vykonal odvolacie pojednávanie v neprítomnosti sťažovateľky napriek tomu, že mala výslovný, súdu známy, záujem zúčastniť sa pojednávania a na ňom vyjadriť sa k novým doplneným listinným dôkazom predloženým odvolaciemu súdu. V druhom prípade odvolací súd v Turecku rozhodol o odvolaní bez nariadenia pojednávania a bez toho, aby dal na vedomie a na vyjadrenie sťažovateľovi písomné stanovisko hlavného verejného žalobcu (prokurátora), ktorý vstúpil do konania. Predmetné stanovisko prokurátora obsahovalo sťažovateľovi neznáme právne argumenty a návrhy, a preto bolo jeho nedoručením sťažovateľovi oslabené právo na súdnu ochranu ako i jeho možnosť účinnej obrany pred súdom. Vzhľadom na charakter vyššie uvedených súdnych konaní, tieto nemožno bez ďalšieho v plnom rozsahu aplikovať na súdne konanie, ktorého predmetom je preskúmavanie zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorého špecifiká sú vyššie uvedené. Vo veci nálezu ÚS SR č. III. ÚS 202/02-123 odvolací súd konštatuje, že ústavný súd v tomto konaní porušenie čl. 48 ods. 2 Ústavy SR vo vzťahu

k sťažovateľovi nekonštatoval, nakoľko v predmetnej veci sa uvedenou námietkou sťažovateľa, ako sám ústavný súd uvádza, nezaoberal. Ústavný súd dôvodil v náleze tým, že rozsudok napadnutý ústavnou sťažnosťou bol na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora zrušený ako i ústavný súd zrušil uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. Ns 1-10/02 z 29. apríla 2002, ktorým najvyšší súd rozhodol o námietke zaujatosti sťažovateľa, a vec mu vrátil na ďalšie konanie.“

V súvislosti s námietkou žalobcu ohľadne prešetrenia dodržania postupu podľa ust. § 156 ods. 3 O.s.p. odvolací súd uvádza, že verejné vyhlásenie rozsudku je úkon, ktorý je z hľadiska vecného, časového, miestneho a personálneho neopakovateľný a nezameniteľný. Súd je povinný vo veciach, v ktorých rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámiť miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. To, že žalobca si uvedenú skutočnosť neoveril, resp. nezisťoval fyzicky na úradnej tabuli súdu resp. elektronicky na internetovej stránke Krajského súdu v Žiline <http://www.justice.gov.sk/Stranky/Sudy/Krajsky-sud-Zilina/Uradna-tabula.aspx>, nemôže byť v prípade dodržania zákonného postupu súdu, ktorý nebol žalobcom preukázateľne spochybnený, pripisované na úkor súdu ako porušenie žalobcových procesných práv. Avšak vzhľadom na to, že došlo k zrušeniu rozhodnutia z iných dôvodov, odvolací súd sa ďalej s uvedenou námietkou nezaoberal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky záverom považuje tiež za potrebné uviesť, že vzhľadom na skutočnosť, že zákonom č. 331/2011 Z. z., ktorým sa zmenil a doplnil zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vrátane zák. č. 479/2009 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní a poplatkov v znení neskorších predpisov), s účinnosťou od 1. januára 2012 bolo zrušené Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky so sídlom v Banskej Bystrici, ktorého pôsobnosť a právomoci na úseku správy daní a poplatkov prešli na novozriadené Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, preto podľa § 107 ods. 4 O.s.p. na strane žalovaného konal s vyššie uvedeným právnym nástupcom pôvodne uvádzaného žalovaného.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody úlohou prvostupňového súdu v ďalšom konaní bude doplniť dokazovanie v naznačenom smere tak, aby z obsahu predloženého administratívneho spisu priamo vyplývalo, že bol dodržaný zákonný postup pri ukončení daňovej kontroly.

Z týchto dôvodov podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. odvolací súd prvostupňový rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie, v ktorom je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 4 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 29. februára 2012

JUDr. Jozef Hargaš, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Peter Szimeth